Donderdag 9 Januari 1947

DAGBLAD

63ste Jaargang No 5006

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE:
Tel. 1858; P. bus 8J Willemstad
Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie [illegible]
steeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I
Voor Aruba J. E. Croes Postbus 14 Oranjestad 38

Het economisch beleid van Truman onder het mes

Z. H. de Paus tegen te grote vrijheid van Pers

TRUMANS ECONOMISCH VERSLAG AAN HET CONGRES.

In zijn Economisch Verslag aan het Congres zette President Truman de economische toestand van het land uiteen en zeide dat wederzijdse vermindering van de tarief-muren een eerste vereiste was voor een bloei-



PRESIDENT TRUMAN
Verdedigt zijn beleid.

ende wereldhandel en dat verlaagde prijzen noodzakelijk zijn. Matiging in de voortdurende eisen om loonsverhoging door de arbieders zal de prijzen doen dalen. Dit alles zal van wezenlijk belang zijn voor de bloei van de Verenigde Staten. Zoals men weet hebben de republikeinen thans de meerderheid in het Congres. Deze staan afwijzend tegenover verlaging van de tarief-grenzen. De President waarschuwde echter in zijn Verslag dat indien het Amerika niet gelukt om zijn belofte om de tarief-grenzen te verlagen, na te komen dit ingrijpende gevolgen zou kunnen hebben op de wereldpolitiek en de wereld-vrede".

Wij hoeven de zogenaamde „buitenlandse concurrentie" niet te vrezen, wanneer wij de maximum-productie, en maximum arbeids- en koopkracht hebben". Wij moeten voort blijven gaan met ons program teneinde wederzijdse verlaging van de tarief-grenzen te verkrijgen".

Truman noemde de internationale handelsorganisatie, welke door de Verenigde Staten voorgestaan wordt, „de belangrijkste stap die wij zouden kunnen nemen", teneinde de buitenlandse handel in grote omvang en op een gezonde basis, wederom te vestigen".

De bereidheid van vele landen om tot de voorgestelde handelsorganisatie toe te treden, zal in niet onbelangrijke mate afhangen van onze houding in verband met de onderhandelingen tot verlaging van de wederzijdse tarieven, welke dit jaar gevoerd zullen worden.

De uitvoerende macht heeft reeds de bevoegdheid om de tarieven met 50 procent te verlagen zonder dat zij het Congres behoeft te horen. De Verenigde Staten hebben achtien andere landen uitgenodigd tot een conferentie welke in April te Génève zal worden gehouden en waar de verlaging zal besproken worden van de invoer-tarieven en de verwijdering van andere beperkingen van de handel in overweging zal worden genomen. Het Departement van Buitenlandse Zaken zal beslissen welke speciale tarieven verlaagd zullen worden, na besprekingen te hebben gevoerd met diverse instanties. „Indien wij niet slagen om de internationale economische relaties op een gezondere basis te plaatsen, zullen sommige landen zich waarschijnlijk verplicht voelen om hun eigen beperkingen uit te breiden, en dat zou tot gevolg hebben dat de wereld verdeeld werd in „handels-bloes".

Truman wenste blijkbaar het Congres te verzekeren dat de administratie een geleidelijke en geen plotselinge verlaging van tarieven zal uitvoeren.

Hij zeide: „Wij moeten natuurlijk niet toelaten dat de invoer-beperkingen zonder meer verlaagd worden. „Zulk een politiek wordt niet overwogen". Hij zeide verder: „Het Amerikaanse volk zal invoer nodig hebben, niet alleen om verscheidenheid van onze levensstandaard uit te breiden, maar ook als een middel om strategisch materiaal te behouden. Vele landen vrezen een economische depressie in de Verenigde Staten als een bedreiging voor hun eigen stabiliteit. Indien zij geplaatst worden voor het alternatief: handel op kleinere schaal en economische afzondering aan de ene kant en nauwe relaties met een onstandvastige Amerikaanse economie aan de andere kant, zullen velen waarschijnlijk het eerste kiezen als van twee kwade dingen het minst kwade". Op de lange duur zullen de Amerikanen hun goederen slechts in het buitenland kunnen verkopen, indien wij ook bereid zijn van het buitenland te kopen of onze fondsen in het buitenland te beleggen.

Voor het economische welzijn van het land beval Truman het Congres aan: 1. de belastingen op de huidige hoogte te houden, 2. ...... (verminkt). 3) de uitkeringen inzake sociale voorzieningen te verhogen, 4) het minimum-loon te verhogen, 5) de arbeidsuren wet van toepassing te verklaren op bepaalde groepen arbeiders, die er thans niet onder vallen, 6) een uitgebreid program voor woningvoorziening op te zetten, 7) nieuwe arbeidswetten uit te vaardigen. Dit is het eerste economisch verslag van Truman, welke de „Employment Act" van 1946 voorschrijft. Deze wet schrijft voor dat de President en zijn economische adviseurs in het begin van ieder jaar het Congres een verslag moeten doen toekomen van de vooruitzichten over de toestand van handel en arbeid in de volgende twaalf maanden. De voornaamste binnenlandse aangelegenheden welke hij aan het Congres voordroeg waren: Het land moet 5% meer produceren gedurende dit jaar en de arbeidsvoorziening moet op het hoge peil waarop zij thans staat blijven. Maar de koopkracht van het volk zal misschien er niet toe bijdragen om deze doeleinden te bereiken, tenzij spoedig voorzieningen ten aanzien van prijzen en lonen getroffen worden. „Door verlaagde prijzen" moet getracht worden dit doel te bereiken.

De maximum-huurprijzen zullen van kracht moeten blijven tot in het najaar van 1947, omdat een aanzienlijke verhoging van de huurprijzen de koopkracht van de consumenten belangrijk zal verlagen". De handel kan en



HENRY KAISER
is content.

moet de prijzen verlagen, waar dit ook mogelijk is om zodoende de noodzakelijke verhoging van de koopkracht van het volk tot stand te brengen en om de markt te ondersteunen".

Ook verandering in de lonen is noodzakelijk en de werkgevers moeten erkennen dat de grotere productiviteit in deze gevallen ook hogere lonen zowel als lagere prijzen zal toelaten. Ook dat de lonen verhoogd moeten worden waar zij onder de kosten van levensonderhoud zijn gebleven. De arbeiders moeten zich onthouden van het eisen van buitensporige loonsverhogingen, die prijsverhogingen tengevolge zullen hebben of althans prijsverlaging zullen verhinderen. Bepaling van lonen en prijzen moet geschieden met in achtneming van de individuele toestanden.

Het rapport liet duidelijk uitkomen dat het Witte Huis de steun welke het het vorig jaar nog schonk aan het algemeen program voor loonsverhoging in de gehele industrie, zal intrekken. Dit algemeen program kwam in de tijd toen het vraagstuk van loonsverhoging weer naar voren werd gebracht door 't verslag welke de econoom Robert R. Nathan voor de Unie van Industriële Organisaties had samengesteld. Dit rapport verklaarde dat de gemiddelde winsten in de industrie, groot genoeg zijn om een loonsverhoging van 20 à 25 percent toe te laten. Anderen achtten dit te algemeen gesproken.

Het Economisch Verslag van Truman is gebaseerd op de voorstellen van zijn Raad van Economische Adviseurs. Van deze Raad heeft Edwin Nourse de leiding. Het Verslag was optimistisch van toon: „Bij de opening van het jaar 1947 kunnen wij constateren dat Amerika nimmer zo sterk en zo welvarend is geweest".

„Nimmer ook is onze toekomst schoner geweest" ...Ik verwerp het denkbeeld dat wij een andere depressie zullen moeten meemaken en ik weet dat het Amerikaanse vok ook dit denkbeeld verwerpt".

De belastingen moeten op het huidige peil blijven, omdat in perioden waarin de vraag naar arbeid groot is en het totale inkomen ook dienovereenkomstig groot is, het een regel van gezond financieel beleid is, om te zorgen dat de ontvangsten der regering de uitgaven verre overtreffen, zodat een overschot gevormd werdt.

Het rapport gaf toe dat de belastingen thans zwaar zijn en zo spoedig mogelijk verlicht zullen moeten worden. Het waarschuwde echter, dat wanneer verlagingen worden aangebracht, deze billijk zullen moeten zijn.

Het rapport stelde verder voor: om een meer doeltreffend gebruik te maken van de beschikbare arbeidskrachten. Dit kon geschieden door betere oefening van de arbeiders en door samenwerking tussen de arbeids-bureaux van de Staten. Voorts door ras- en godsdienst onderscheid tussen de arbeiders te verwijderen. De President vroeg om wettelijke voorzieningen op deze punten (Washington, (AP) 8.1).

PAUS TEGEN ONGEBREIDELDE VRIJHEID.

In zijn rede tot de adel van Rome op de Nieuwjaarsreceptie, waarover we gisteren schreven, kwam Zijne Heiligheid de Paus op tegen de ongebreidelde vrijheid van pers en film. Hij wees op de anti-clericale aanvallen in de Italiaanse pers. Ook kwam de Paus op tegen filmen, die de moraal van een volk kunnen ondermijnen (Vaticaanstad, (AP) 8.1).



„Hoe duur zal ons vlees verkocht worden?" vragen de kalven



Discussie over de prijzen in de winkels van Amerika.

W E S T - E N D

Donderdag 7 & 9 p.m.
De aardige muzikale film van Republic.

" THAT'S MY BABY "

[Esa es mi nena.]

Richard Allen - Ellen Drew - Leonid Kinskey
Marjorie Manners and Mike Riley - and his musical maniacs Freddie Fisher and his Schickelfrits band. Komt U deze acteurs en de historische beelden en hun illustre chef zien in deze film.

Zang ...... dans...... 3 orkesten.
f 1.25 — f 0.75 Kinderen geen toegang
Morgen 7 & 9.30 p.m. "ANCHORS AWEIGH"

Daar de film van Vrijdag — Zaterdag en Zondag een zeer lange film is zullen de voorstellingen beginnen als volgt:
Vrijdag—Zaterdag 6.30 p.m. & 9.30 p.m.
Zondag 10.30 a.m. en 8.45 p.m.



De winkels zijn nog vol in Amerika.

het nieuws van vandaag

De wereld is nog niet bekomen van de verwondering. Waarom toch verdwijnt Byrnes zo plotseling? De wereldpers staat er vol van, doch het is overal het zelfde verwondering en spijt, dat hij gaat.

Rusland alléén maakt een uitzondering, daar heeft men geen vrijheid tot schrijven, en daarom zegt men niets, noemt alleen Marshale een figuur die te accepteren is voor de Sovjets.

Intussen komt het economische beleid van Truman onder het mes. Men voelt, dat het nu beslissend gaat worden, niet alléén voor Truman doch voor de wereld.

De tijd is voorbij, dat men overal een groot tekort had. Het wereldtekort is zowat aangevuld, zodat men niet meer van honger mag spreken, doch nu gaat het beginnen, hoe behouden we de wereldmarkt. Engeland heeft belang bij Zuid Amerika. Argentinië wil héél Zuid-Amerika en ook Spanje best van eten voorzien. Men heeft daar geen oorlog gekend, men heeft ook niet meegedaan net als Brazilië en men kan leveren, net zoveel als de wereld maar wil.

Wat te doen? Amerika kan het ook, heeft het niet in twee jaar heel zijn industrie omgezet in oorlogsindustrie en was men toen niet in staat Rusland alles te geven wat het maar nodig had en Duitsland met gemak verpletteren?!

Men kan nu natuurlijk beginnen de tariefmuren weer op te trekken, zo hoog dat er niets meer inkomt, doch het zal dan ook zo worden, dat anderen muren gaan optrekken, zodat de hele wereld lam geslagen wordt en men overal vastloopt.

De wereld is er om de mens te voeden en men moet elkaar helpen.

Is Truman nu een volgeling te noemen van Adam Smith? Is hij een liberaal?

In 1764 maakte Adam Smith, grondlegger der Economie als wetenschap, met den jongen hertog van Buccleugh een reis door Europa, tijdens welke hij in Frankrijk in aanraking kwam met Quesmay, wiens physiocratische leerstellingen van grote invloed zijn geweest op zijn economische opvattingen.

Zijn wereldberoemd boek over de rijkdom der volken, een meesterwerk in zijn soort, waaraan hij tien jaren arbeidde, verschafte hem den naam van Vader der Staatshuishoudkunde. In zijn critiek op het Mercantilisme was hij onnodig scherp en niet geheel rechtvaardig.

Zijn theorie omtrent de zedenleer, welke hij op onveranderlijke natuurwetten baseerde die den mens uit eigen beweging aanzetten tot wat goed voor hem is, bracht hem ertoe het eigenbelang als de grote drijfkracht in het economisch leven te erkennen, waaraan geen belemmering in den weg mag worden gelegd, zodat op dit gebied de grootste mogelijke vrijheid heersen moet.

Men kan niet slechts meten met de maatstaf „ hoe verdienen we het meest", doch moet bedenken, dat de mensen op de wereld recht hebben om te leven zonder de vrees, „hoe zal ik morgen brood vinden voor mijn kinderen". Dat was toch ook de formuleering van Roosevelt!

De H. Vader plaatste de scherpe distincie, dat men de pers wel vrijheid moet geven, **doch dat die vrijheid niet in ongebreidelheid mag ontaarden.** De pers trekke zich dit aan.

De questie Palestina komt vandaag op het tapijt, we hopen op een goede oplossing. In Italië kan scheuring ontstaan tussen de socialisten.

Romme vloog naar Indië, om te confereren met de leiders van de Katholieke Partij in Nederlands Oost Indië.

Engels-Franse na-oorlogse economische verhouding

De Ministers van Financiën en Economische Zaken van Frankrijk hebben op 17 September jl. mede gedeeld, dat onderhandelingen met de Britse regering, inzake de economische verhouding tussen beide landen, welke sedert 9 September jl. aan de gang waren, tot een gunstig resultaat hebben geleid.

Dit is een belangrijke stap op de weg tot meer normale economische verhoudingen. In het algemeen wordt het nieuwe accoord gezien als een uitvloeisel van het besluit van beide naties met een schone lei te willen beginnen en op grond van haar gemeenschappelijke belang de basis te leggen voor een hechte economische samenwerking.

Tot dusver werd van Franse zijde met een zekere jalouzie naar Engeland omgezien. Engeland had tot het einde toe zijn vrijheid weten te handhaven. Het productie-apparaat was op gang en behoefde slechts van oorlogs- op vredesproductie te worden overgeschakeld. Het kon direct met de export aanvangen en deed dit dan ook grif, aangezien de enorme vraag de export gemakkelijk maakte. Vandaar dat de Engelse handelsbalans al spoedig een naar verhouding vrij gunstig beeld vertoonde.

Gevolgen van de oorlog.

Frankrijk daarentegen had tenvolle de bekende gevolgen van bezetting en oorlog ondervonden. Een gehavend of vrijwel stilliggend productie-apparaat, verminderde voedselproductie — vooral in de gebieden waar de strijd had gewoed, zodat na de beëindiging der gevechtshandelingen in de allereerste plaats levensmiddelen moesten worden geïmporteerd — en al de tekorten en kortsluitingen in het economische leven, die ook wij uit ervaring kennen.

De aanvoer van grondstoffen ging met de geringe transportmiddelen uiterst langzaam. De regering De Gaulle daarenboven ijverde kort na de bevrijding voor een onmiddellijk herstel van 's lands leger en vloot, zodat allereerst die industrieën weer op gang werden gebracht, welke voor dit doel nodig waren. Dit alles kostte tijd en geld. De toch al berooide Franse schatkist en deviezenpositie ondergingen aderlating na aderlating. Het is te begrijpen, dat de Engelse regering, welke zelf de enorme kosten van de oorlog had te bestrijden en ook financieel en wat de deviezenpositie betreft, haar eigen grote moeilijkheden had, niet graag overging tot onderhandelingen met een zo uitgeputten partner.

Zeker, men was welwillend. In Maart 1945, toen Frankrijk riep om voedsel, om grondstoffen, verstrekte Engeland het een crediet op korte termijn van £ 100 millioen, later aangevuld tot £ 150 millioen. Een derde van de Franse aankopen moesten worden voldaan binnen een jaar en in goud. Een latere overeenkomst vorderde de betaling van het resterende 2/3 gedeelte binnen de verlengde credietermijn van drie jaar door de overdracht van Sterling-obligaties. De handelsbetrekkingen tussen beide landen werden nu van dag tot dag bepaald, Frankrijk als een belangrijk koper, Engeland als een onbelangrijk afnemer. Het gevolg was derhalve, dat Frankrijk al spoedig een nijpend gebrek kreeg aan Engelse betaalmiddelen. Van deze gezichtshoek uit gezien was het dan ook zeer wenselijk, dat de gangbare gedragslijn aan een grondige herziening werd onderworpen.

Frankrijk heeft in het afgelopen jaar een dusdanige vordering gemaakt, dat de industriële en handelsbedrijvigheid thans op ongeveer 75% van het peil in 1938 kan worden gesteld. Er is echter nog altijd een zeer remmend werkend tekort aan steenkolen. De binnenlandse steenkoolproductie heeft wel de vóóroorlogse productie overschreden, doch de importen, waarvan het land altijd afhankelijk was, bedragen momenteel nog nauwelijks 25 van de vóóroorlogse hoeveelheid. Dit tekort is onder meer duidelijk voelbaar bij de productie van staal.

Het plan-Monnet.

Frankrijk heeft niet in de laatste plaats Engelands hulp nodig. De verwezenlijking van het plan-Monnet hangt voor een belangrijk deel af van buitenlandse leningen. Engeland heeft echter ook Frankrijk nodig. Vóór de oorlog was het Engelands belangrijkste leverancier van ijzererts, terwijl de Franse land- en tuinbouwoverschotten te allen tijde in Engeland een goede markt vonden.

Engeland heeft economisch en politiek niets aan een onttakeld totaal verarmd buurland. De heropbouw van Frankrijk is in deze zin evenzeer een Engelse zaak. Het crediet van de Export-Import Bank zal voor Frankrijk niet voldoende blijken. De exporten stijgen, maar het tekort van de handelsbalans is groot.

Tot nu toe heeft Frankrijk geen overwegende moeilijkheden ondervonden bij de export, maar het algeheel welslagen hangt af van de import van steenkolen en bovendien van het opheffen van de belemmeringen, welke bijvoorbeeld Engeland den Fransen importeur van luxe goederen in de weg legt, tengevolge waarvan de balans telkens weer ten gunste van Engeland overslaat.

Het prijzenvraagstuk in Frankrijk doet vanzelf het probleem der financiële politiek rijzen. De laatste belastingverhoging voor bedrijven met 25% heeft onvermijdelijk bijgedragen tot verhoging van de productiekosten, hoewel, zoals de ondervinding begint aan te tonen, tal van industrieën in staat zijn deze kosten te absorberen zonder noemenswaardige prijsverhoging, als gevolg van uitbreiding der productie.

Het gevaar voor inflatie blijft bestaan. Daarin vormt Frankrijk geenszins een uitzondering. Men dient dit niet uit het oog te verliezen, hoewel vooropgezet dient te worden, dat een stijging van de handelsprijzen, gelijk die in de laatste maanden werd geregistreerd (alg. index steeg van 554 in Juli tot 820 in September

1946, basis 1938 = 100), niet onherroepelijk tot vergroting van het inflatiegevaar behoeft te leiden. Daarbij komt, dat de werkelijke prijsstijging minder groot is dan de officiële opgaven zouden doen vermoeden. Men heeft bij de bepaling van de Franse levensstandaard rekening te houden met een omvangrijke zwarte markt, en hier bleven de prijzen stationnair of gingen omlaag. Verondersteld wordt, dat hoe groter het goederenaanbod wordt, hoe meer de zwarte prijzen en tenslotte de officiële prijzen zullen dalen.

Credieten op lange termijn stellen den Fransen industriëlen ondernemer in de gelegenheid zich te richten op uitbreiding van zijn productie en zijn afzet, zonder dat de onmiddellijke zorg voor afbetaling hem in zijn handelen belemmert. Tot dekking van de nu te verschaffen credieten kunnen de exporten dienen. Het was dan ook van zeer groot belang, dat bij de onderhandelingen werd nagegaan in hoeverre de mogelijkheid tot verhoging van de export naar Groot Britannië en naar de andere Sterlinggebieden mogelijk was.

Er kon nog niet het uitzicht worden gegeven op de import van de Franse luxe goederen als vóór de oorlog, gezien de grote Britse tekorten aan consumptiegoederen en grondstoffen, doch wel werd overeengekomen, dat de Franse industrie zich zou gaan instellen op de behoeften van de Britse markt. Dit zal tenslotte de dispariteit tussen de Franse aankopen in Engeland en van de Engelse aankopen in Frankrijk doen verdwijnen.

Deze bepalingen echter zullen geenszins het Franse tekort aan Pondensterling opheffen. Om Frankrijk meer armslag te geven, heeft de Britse regering erin toegestemd £ 100 millioen van de uitstaande schuld te consolideren. De bepalingen voorzien in een terugbetaling in termijnen over een periode van 12 jaar verdeeld tegen een rente van een ½%. De Sterling-tegoeden van Frankrijk kunnen derhalve worden aangewend voor lopende aankopen in het Sterlinggebied. Bovendien zullen aan den privaten ondernemer op beperkte schaal korte credieten worden verstrekt ter bevordering van de handel.

Concluderend kan men vaststellen, dat de onmiddellijke practische consequenties van deze nieuwe overeenkomst van groot belang zijn voor beide partijen. Frankrijk heeft meer ruimte tot handelen bij zijn aankopen binnen het Sterlinggebied. Engeland heeft zich verzekerd van die goederen, waaraan het behoefte heeft. Het besluit van partijen driemaandelijkse bijeenkomsten van terzake kundigen te arrangeren wijst er op, dat men ook aan de uitwerking van deze overeenkomst bij voortduring alle aandacht wenst te besteden.

(Economische Voorlichting)

Beach chairs —

Meyboom

SLECHTE SPIJSVERTEERING?



ZOEK (1) de verlichting die U wenst plus (2) het zout dat U nodig hebt

BOTH IN ALKA-SELTZER

Hebt U last van maagzuur, gassen en een pijnlijk gevoel door het hele lichaam? Dat komt dan waarschijnlijk door teveel eten of door overwerkt-zijn. Dan is het tijd om aan Alka-Seltzer te denken!

DUBBEL - VERLICHTING BRENGEND

Alka Seltzer doet meestal onmiddellijk pijnen en onbehagelijkheden verdwijnen. Bovendien helpt het het overtollig maagzuur, de oorzaak van vele kwalen, bestrijden. Zo hebt U voordeel van deze dubbele werking.

Meer dan 25.000.000 mensen hebben Alka Seltzer geprobeerd. Geen laxeermiddel, maar een modern product gebaseerd op beproefde medische principes. Doe slechts één tablet in een glas water. Laat het bruisen en oplossen. Drink het- let op de heerlijke smaak. Bijna onmiddellijk gevoelt U zich beter.

Probeer Alka Seltzer van daag.

NIEUWS VAN OVERAL

ALEXANDRA KOLLONTAI.

De geruchten in den Haag houden aan, dat de vroegere gezante Alexandra Kollontaj van de Russen in Zweden, nu naar den Haag zou komen als gezant voor de Sovjet republieken, in opvolging van den heer V. A. Valkhof. Op de Sovjet ambassade in den Haag wist men echter van niets (Aneat, Den Haag, 9.1.)



ALEXANDRA KOLLONTAJ.

Zeker niet welkom in Holland.

Alexandra Michailowna Kollontaj, is een Russische schrijfster en grondlegster der Sovjetarbeidsterbeweging en tevens voorstandster der vrije liefde.

Zij is geboren te St. Petersburg (thans Leningrad) in het jaar 1977 op den dag waarop men de gekken stuurt naar men wilt.

Zij was achtereenvolgens als Sovjet-Russische gezant in Mexico en Noorwegen. In het jaar 1930 vertrok zij naar Zweden. Thans waarschijnlijk naar den Haag.

Haar bekende werken zijn: „De nieuwe moraal in de arbeidsklasse", en „Wegen der Liefde", welke laatste in alle talen der wereld zijn vertaald geworden. In het boek „Fuhrende Frauen Europas" schreef zij haar autobiografie. (Red.)

PROF. ROMME VERTROK NAAR INDIË.

Prof. Romme leider van de fractie van de Katholieke Volkspartij in de tweede kamer vertrok per vliegtuig uit Amsterdam naar Batavia tot het voeren van besprekingen met de leiders der Indisch Katholieke Partij (Amsterdam, Aneta, 8.1).

GEEN VERBREKING VAN DE WAPENSTILSTAND.

De Nederlandse regering in Nederlands Indië kwam met kracht op tegen de beschuldiging van de leiders der Indonesische republiek als zouden de militaire daden van de laatste tijd, door het Nederlandse leger verricht, een schending zijn van het wapenstilstandsverdrag.

Generaal Soedirman vroeg ook op een meeting te Djokjakarta om toch geen militaire acties op te zetten op eigen beweging, doch had het over de „kapitalistische en imperialistische Nederlanders" die hun wapenen ten eigen bate gebruiken (Batavia, Aneta, 8.1).

NIEUWE INSPECTEUR VOOR HET ONDERWIJS IN PORTO RICO.

President Truman zond de benoeming van Marsano Villaro ter goedkeuring naar de senaat. Hij zal in opvolging van Jose Gallardo de zorg op zich nemen voor het onderwijs in Porto Rico (Washington, (AP) 8.1).

DE BENOEMING VAN MARSHALL.

In de Senaat werd de benoeming van Marshall met algemene stemmen aangenomen. Men zette haast achter de goedkeuring om te laten zien, dat, zoals Senator Van den Bergh opmerkte, dat de buitenlandse politiek niet zal veranderen (Washington, (AP) 8.1).

DE PERS OVER DE BENOEMING VAN MARSHALL.

De pers betreurt het heengaan van Byrnes en laat uitkomen, dat men verbaasd staat, dat een dergelijke importante benoeming zo plotseling moest geschieden (Washington, (AP) 8.1).

DE WERELDPERS.

Overal staat men verwonderd over het aftreden van Byrnes; men drukt zijn leedwezen uit, en ook komt overal de grote verwondering naar voren, dat een dergelijke verandering zo onverwacht bekend gemaakt moest worden. Men heet de verandering werkelijk „dramatisch". Marshall zal eerst nog een paar dagen op vacantie gaan voordat hij zijn taak gaat beginnen (New York, (AP) 8.1).

OPROEP VAN INDO CHINA.

De president van Indo China Ho Chi Minh richtte zich in een radio boodschap tot het Franse volk en het Franse parlement. Hij liet uitkomen, dat men bereid is de gevechten te staken op voorwaarde, dat men de „status" accepteert, die er bestond voordat de gevechten een aanvang namen, en tevens op voorwaarde, dat men de besprekingen zal voeren met als inzet de vraag om de onafhankelijkheid van Indo China. (Bangkok, (AP) 9.1).

ATTLEE EN PALESTINA.

De minister president Attlee kondigde aan, dat men heden de Palestijnse quaestie in het lagerhuis zal gaan behandelen. Tien dagen lang hebben de minister van buitenlandse zaken en de minister van koloniën tezamen met generaal Cunningham over deze quaestie gedelibereerd. (Londen, (AP) 9.1).

AMERIKA EN ARGENTINIË.

De minister van buitenlandse zaken van Ecuador de heer Trujillo stemde in met het plan van gezant Messersmith om de vrede tussen Argentinië en Amerika te handhaven. Hij liet in persconferentie uitkomen, dat hij het waardeerde dat de Amerikaanse gezant in Argentinië zulk een goed begrip heeft van de situatie, men is in de Zuidamerikaanse republieken trots op de souvereiniteit der republieken en dat begrijpt Messersmith heel goed. (Washington, (AP) 8.1).

SCHEURING BIJ DE SOCIALISTEN IN ITALIË.

Te Rome houden de socialisten een jaarlijks congres. Men is bang dat op dit congres een scheuring zal ontstaan tussen de socialisten, daar men het niet eens is over het punt of men met de communisten moet gaan samenwerken of niet.

De vergaderingen hebben plaats in het gebouw van de universiteit van Rome. (Rome, (AP) 9.1).

GRIEKSE VORST BEZOEKT MACEDONIË.

De Griekse regering maakte bekend, dat Kroonprins Paul en Prinses Frederika een bezoek zullen brengen aan Macedonië. Het zal de eerste keer zijn, dat een gedeelte van de koninklijke familie het Noorden van Griekenland bezoekt sedert de terugkeer van Koning George. Ondertussen meldden de kranten, dat op zijn minst twintig personen gedood werden in schermutselingen tussen de regeringstroepen en de guerrilla-benden (Athene, (AP) 7.1).

Kinderen zijn dol op Scotts Emulsion zoo als wij.



Onthoudt U dit ...... ! Scott Emulsion is een gemakkelijk verteerbaar tonicum, die zeer aangenaam smaakt en rijk aan vitaminen is. Iedereen weet dat Scotts Emulsion zeer voedzaam is vooral voor zwakke magen.

EMULSION de SCOTT

Den Haag bouwt op

door

F. JOS DE FRAITURE.

Wie in deze weken een brief uit de Residentie ontvangt, ziet daarop een opvallend groot poststempel staan, dat met vette letters vermeldt: „Den Haag bouwt op". Dit staat in verband met een tentoonstelling, welke van 24 December tot 26 Januari in het Haagse Gemeentelijk Museum gehouden wordt, onder deze zelfde slagzin en waar de opbouwplannen voor de verwoeste gedeelten van het Haagje, met name vooral die voor de twee grote leemten in het stadsbeeld: het Bezuiden houtkwartier en de Sportlaan met omgeving, worden tentoongesteld.

De stedebouwer van Den Haag, de architect W.M. Dudok, heeft bovendien zijn plannen beschreven in een boekje, dat ter gelegenheid van deze tentoonstelling verkrijgbaar is.

Het noodlottig bombardement van het Haagse Bezuidenhoutkwartier en de beruchte afbraken door de moffen ten behoeve van de bouw van de „onneembare" Westwal, zijn algemeen bekend, maar een juist overzicht van hetgeen Den Haag van de oorlog te lijden had, stond ons tot dusver niet ten dienste.

Vooreerst vielen 3180 woningen ten prooi aan sloping voor de aanleg van de tankgracht, welke dwars door de stad werd getrokken. Tengevolge van de geallieerde bombardementen werden 3226 woningen totaal en 2500 gedeeltelijk verwoest. Bij het afschieten van V1- en V-2 projectielen gingen 159 woningen geheel verloren, terwijl er 2880 nog te herstellen schade opliepen. En tenslotte werden ruim 6000 woningen het slachtoffer van afbraak door de bevolking in de hongerwinter 1944'45 ten behoeve van de noodkacheltjes. Van deze laatste zijn er 1754 niet meer te herstellen.

In totaal liepen 28.100 woningen schade op, waarvan er 8319 totaal verloren zijn.

Bovendien groeit het aantal niet te herstellen woningen, door de uitstel met herbouw, omdat ook hier de financiële regeling een handicap vormt. Dit geeft tot gevolg, dat reeds 1400 in 1945 nog te herstellen woningen thans moeten worden afgebroken.

En dit alles terwijl Den Haag in bevolking sterk toeneemt en reeds 525.000 inwoners telt. Van de 18.300 licht beschadigde woningen zijn er inmiddels 16.200 of 80% hersteld.

Maar behalve door de massale verwoesting aan woonhuizen, is ook het aanzien van het Haagse stadsbeeld door verdere vernielingen zwaar geschonden. De Pier te Scheveningen brandde af; de Boulevard werd ernstig beschadigd. Rond 12.000.000 stuks stenen voor bestrating werden weggehaald. Op verschillende plaatsen werden hekken en omheiningen gesloopt. Bruggen werden vernield, rioleringen opgebroken, 21.000 m² geteerd koolaspad en 20.000 m² houten bestrating werden door de bevolking weggehaald, ook weer ten behoeve van de noodkacheltjes.

De beplantingen der straten en pleinen in bossen en parken hebben voorts zwaar geleden. Uit de straten werden 20.000 en uit de parken ongeveer 40.000 bomen gerooid. De beroemde Scheveningse Bosjes zijn geheel verdwenen. De beplanting van „Meer en Bos" en van de „Besjes van Pex" onderging voor een groot deel hetzelfde lot. Een brede strook van het Haagse Bos viel ten offer aan de aanleg van de tankgracht. Sport- en recreatieterreinen werden voor een goed deel onbruikbaar gemaakt.

Verwoest of zwaar gehavend werden 188 van de 662 ha bos en parken; 53,5 van de 143 ha plantsoenen, terwijl van de 120 ha sportterreinen door vestingbouw 25 ha en door omploeging 30 ha onbruikbaar werden gemaakt; van de bestrating gingen 40 ha verloren.

Dit is slechts een summier beeld van de verwoestingen, welke de Residentie te verduren heeft gehad. Twee grote gebieden vallen hierbij terstond in het oog: de grote afbraak van de Sportlaan en omgeving en de bijna 62 ha grote open vlakte, welke eens het Bezuidenhoutkwartier was.

Terstond na de bevrijding is men met man en macht met het herstel begonnen, voor zover dit onder de gegeven omstandigheden mogelijk was. De bestrating wordt in orde gebracht, de tankgracht gedempt, bunkers en andere hindernissen verwijderd, beplantingen weer aangebracht en de terreinen der verwoeste gebouwen worden voor de herbouw in gereedheid gebracht. Deze herbouw is evenwel in Den Haag biezonder moeilijk; immers juist het intact blijven der omgeving van de verwoeste delen vormt een moeilijkheid, welke bijvoorbeeld in Rotterdam niet bestaat, omdat daar een geheel nieuw centrum met een geheel nieuw karakter mogelijk is. In Den Haag moet een nieuw gedeelte in de oude omgeving worden ingevoegd, waardoor aan den architect hogere compositorische eisen worden gesteld.

Doordat het Staatsspoorstation in de omgeving ligt van het verwoeste Bezuidenhoutgebied, was het noodzakelijk, het herbouwplan te koppelen aan het spoorwegprobleem. Het plan om de voornaamste woongebieden met een ondergronds tram-treinnet te verbinden met het hoofdstation, maakt het mogelijk, op ongeveer 300 m. ten Zuid-Oosten van de Bezuidenhoutkwartier een brede verkeersweg aan te leggen, welke dit stadsdeel uit zijn vroegere isolement verlost en daardoor meer contact geeft met het centrum.

Deze verkeersweg eindigt op een groot plein (Oostplein) en biedt een gemakkelijke verbinding met de Voorburgse woongebieden. De Theresiastraat en de Juliana van Stolberglaan monden evenwijdig met de nieuwe verkeersweg op dit plein uit. Hiertussen zal een stelsel van straten worden aangelegd, hetwelk meer in overeenstemming zal zijn met dat der overige delen van de stad.

Ook de herbouw van de Sportlaan en omgeving is weer een quaestie van invoeging. Alhoewel er een zekere bekoring van openheid en weelde in sommige delen van dit gebied naar voren kwam, is het toch de mening van architect Dudok, dat het in zijn vroegere vorm niet mag herleven. Door de bouw van hogere complex, die boven de omgeving uitsteken, verwacht men een contrastwerking, welke het stadsbeeld ten goede zal komen. De biezonder fraaie omgeving met grote groenpartijen, geeft aan dit stadsdeel een buitengewone geschiktheid tot het stichten van een cultureel centrum, in de omgeving van het Gemeente-Museum. Hier is in de eerste plaats gedacht aan de bouw van een concertgebouw, een congresgebouw, en een schouwburg. Deze zijn vooral ook hierom bijeen gedacht, opdat in de nevengebouwen voldoende ruimte zou zijn voor vergaderzalen, foyers, restaurants enz. Voorts bestaan er plannen om in dezelfde omgeving op te richten een gebouw voor een volksuniversiteit, een postmuseum, een conservatorium, een archief, terwijl het Gemeente-Museum aan de achterzijde zal worden uitgebreid met een aantal gebouwen.

Men ziet: ook hier getuigen de plannen van een vooruitziende blik en met vertrouwen kan men de uitvoering ervan tegemoetzien, die de Residentie weer herstellen zal in haar oude glorie.

-:- CINELANDIA -:-

Heden: Donderdag 9 — 8.00 pm

Nieuwe avonturen! Nieuwe emoties! Een Nieuwe Film uit de bekende „Falcon"-serie!

TOM CONWAY

wederom in de rol, waarvoor hij zoo geschikt is, in De Groote „Super"-Thriller" van R.K.O.:

The Falcon in Hollywood

Engelsch m/ Spaansche tekst, met: Barbara Hale — Jean Brooks.

Het groote mysterie, dat de gemoederen in Hollywood in beweging hield .... Opgeklaard door de „Falcon"!

f. 1.25/0.75 — Geen kinderen

Morgen Vrijdag: Premiere van

„SCARLET STREET"

„Mala Mujer"

met

Edward G. Robinson — John Bennett.

Het paar, dat zoo'n succes had met „THE LADY IN THE WINDOW"

:: R O X Y ::

Heden: Donderdag 9 — 7.00 pm

RE-PREMIERE van de groote dramatische film van R K O.:

„JOAN OF PARIS"

(Spaansche tekst)

met:

MICHELLE MORGAN — PAUL HENREID

Twee harten vonden mekaar voor een nobel ideaal!

Zij, die haar reeds zagen, zullen haar U warm aanbevelen.

fl. 1.25 0.75. Geen Kinderen

9.00 PM

CLARK GABLE LORETTA YOUNG

in:

„Call of the Wild"

(Spaansche tekst)

Een buitengewoon meeslepende film van actie en liefde.

CLARK GABLE... zooals U hem graag ziet!

fl. 1.25 fl. 0.75 Geen kinderen.

Vrijdag 7 pm: „Call of the Wild". 9 pm: „Joan of Paris".

BEKENDMAKING.

Het Plaatselijk Hoofd der Politie in het Stadsdistrict maakt bekend, dat de Afdeeling Recherche der politie wederom is ondergebracht in het Hoofdbureau van Politie.

Het Plaatselijk Hoofd der Politie

VENEMA.

SURINAME

WAAROM DE K.L.M. HAAR DOUGLAS DC-4 PH-TAP PARAMARIBO NOEMT.

Bijna de gehele bevolking van Suriname (Nederlands Guyana) woont in de smalle strook land langs de kust, waar alle landbouw- en industriële bedrijven van dit Nederlands Overzees gebiedsdeel zijn gevestigd en hiervan woont weer een derde in Paramaribo, de hoofdstad, die aan dit K.L.M.-vliegtuig haar naam schonk.

„In het Schip de Vissers-Herder Seylende tussen Guardeloupe en Antigoa" werd „den 29 Mey 1667" geschreven het „Wearachtig Verhael van de Heerlijke overwinning van Pirmer,ba ende de Reviere Serename, Gelegen aan 't vaste land van America, door de Zeeuwsche Oorlogschepen, en 't gene zij daer verrigt hebben onder het commando van de Commandeur Crijnsen".

De 27ste Februari is een herdenkingsdag in Suriname, welk land op die datum in 1667 door de Zeeuwen op de Engelsen werd veroverd. Sindsdien is er heel wat veranderd in de laatste drie eeuwen! „Pirmeriba" heet thans Paramaribo, „Serename" werd Suriname, maar nog heden wappert daar onze drie-kleur boven een gebied van 160.000 km² aan de Noordkust van Zuid-Amerika, zonder dat Duitsland of Japan de kans kreeg, deze neer te halen.

Het Indiaanse (Karibaanse) dorp Pramorabo of Parmurbo, werd omgedoopt in „Nieuw Middelburg" doch deze naam raakte spoedig in onbruik.

De stad ontstond naast een oud fort, dat öf door Portugezen öf door Fransen in de 17e eeuw **zou zijn gebouwd. Toen Crijnsen** het veroverde, heette het „Willoughby-Fort". Thans is het nog bekend als „Fort Zeelandia", de Creoolse bevolking spreekt van „foto". In 1678 was hier nog „een open vlek met enige verstroyde huysen, meer gelyck na palissaden met stroo ofte bladeren van boomen gedeckt".

De tegenwoordige Gravenstraat was het oudste deel der stad, gebouwd op de hoge schelprits. Een kanaal, de Sommelsdijkkreek, draineerde het lage land ten Noorden hiervan en op dit terrein ontstonden langzamerhand de Herenstraat, Wagenwegstraat en Keizerstraat.

Voor afwatering van het terrein groef men later de Knuffelsgracht met in het Noorden het Vlottekanaal en in het Zuiden het Picomokanaal. De Westelijke grens was vroeger de Zwarten-hovenbrugstraat.

De woning van den Gouverneur was reeds in de achttiende eeuw van steen gebouwd. Geleidelijk breidde de stad zich uit in Zuidwestelijke richting.

Later werden de wijken „de Combé" en „Kwatta", oorspronkelijk plantages, binnen de grenzen van de stad getrokken. In 1916 had de plaats reeds een oppervlakte van 800 hectaren en een bevolkingscijfer van nog geen 35.000 zielen. Langs de rivier gemeten heeft Paramaribo een lengte van 4 km.

Paramaribo ligt op een schelprif aan de Westelijke oever van de Suriname-rivier een 23 kilometer ten Noorden van haar monding.

Bij hoge springvloeden worden sommige laag gelegen delen van de stad overstroomd. Zij wordt doorsneden door vaarten en kanalen en is aan de landzijde ingedijkt. Overal waar de Hollanders kwamen voerden zij hun nimmer eindigende strijd tegen de zee.

Vele straten van Paramaribo zijn beplant met mahonie- en tamarindebomen en Koninklijke palmen en deze beschutten de in Hollandse stijl gebouwde houten huizen (verscheidene etages) tegen de stekende zon. Deze huizen staan in sterk contrast met de kleurige bouwstijl van Curaçao maar hetgeen zij aan kleur missen, wordt meer dan goed gemaakt door de exotische menigte in de straten. Daar ziet men een heterogene stroom van neger-vrouwen in vrolijke Kotta Missie costuums, Brits Indiërs, kenbaar aan hun baarden en tulbands, Hindoevrouwen met sarongs en met juwelen op hun neusvleugels en tenslotte kleine bescheiden Javanen.

Thans telt de stad ongeveer 50.000 inwoners, waarvan bijna 2000 blanken. Het brandpunt van societyleven is het Gouvernementsplein. Ten Noord-Oosten hiervan ligt het paleis van den Gouverneur en ten Noord-Westen, tussen hoge bomen enkele mooie echt Hollandse stenen huizen; het Hof van Justitie, de Administratie van Financiën en de Gouvernements-secretarie. Ten Zuid-Oosten van het plein **ligt Fort Zeelandia, eens het bol**werk van de stad. Al deze gebouwen vindt men terug op oude kaarten van Paramaribo, daterend van 1700 en later. Dicht bij het Fort ligt het Palacehotel, niet ver van de rivier, die van West naar Oost een grote boog beschrijft, zodat zij van het Oostelijk deel uit van de stad in haar geheel zichtbaar is. De aanlegsteiger van de K.N.S.M. en van de gouvernements-boten liggen in het midden van die boog; de Saramaccastraat, waar bosnegers uit het binnenland hun uit hout gesneden beeldjes komen verhandelen voor kruit, tabak en kleren, ligt verder Westwaarts. De straten van Paramaribo zijn stoffig en er hangt een eigenaardige geur. 's Nachts zijn ze spaarzaam verlicht en rustig.

's Morgens vroeg exerceren op het Gouvernementsplein de inheemse troepen. Hollandse boeren rijden er op hun hoge tweewielige karren en brengen melk rond, de hoeven van de paarden, die hen voorttrekken, klepperen rhytmisch op de harde grond. Sproeiwagens bevochtigen de straten en werpen kleine stofwolken op, die door het water snel weer neergeslagen worden. Af en toe fietst een vrouw voorbij, haar kind achterop en altijd op hetzelfde uur gaan de ambtenaren naar hun kantoor, de witte pas gesteven pakken stekend van zonlicht. Om twee uur gaan zij weer naar huis, hun dagtaak is dan volbracht. Zo leeft en werkt Paramaribo, een stukje Holland aan de Noordkust van Zuid-Amerika. De PH-TAP, een der machtige DC-4's van de K.L.M. draagt deze naam thans uit naar alle windstreken en laat de wereld weten, dat Nederland trots is op zijn gebiedsdelen overzee.

Te koop aangeboden

een slaapkamer, een eetkamer, een salonameublement

een kinderbed

een eetservies

een portable schrijfmachine

een ijskast

een tuinslang

te bevragen GAITO 7 tusschen 5 en 7 p.m.

CURAÇAO

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	8803
2e prijs	15975
3e prijs	14905
4e prijs	1461

De eerste prijs bleef binnen tot 11.20 uur.

MISLUKT INTERVIEUW.

We hebben gisteren nog geprobeerd een onderhoud te hebben met de schrijver Mr. van Balen, om onze lezers nader in te lichten over zijn werkzaamheid gedurende de oorlog. Naar men weet is de heer van Balen de schrijver van het boek „Antilia", terwijl hij ook nog tijdens de oorlog over onze eilanden het een en ander publiceerde. Jammer genoeg was hij reeds naar Paramaribo vertrokken.

MISSIONARISSEN OP DOORTOCHT.

Twee Franse missionarissen op doortocht naar hun standplaats in Ecuador deden gisteren Curaçao aan. Ze werden hartelijk ontvangen in het St. Elizabeth Hospitaal.

JULIANADORP.

Het Julianadorp wordt langzaam maar zeker een stad. De huizen raken klaar, het nieuwe wegenplan is uitgevoerd. Het is een grootscheeps plan om de woningnood op te lossen. Als alle werkgevers dat eens op die schaal gingen doen!

Het is nog niet zo slecht om bij de olie te werken. Een mooi bewijs daarvoor zagen we dezer dagen in een olie tijdschrift uit Amerika. Men ondervroeg tijdens de oorlog de Amerikaanse soldaten, wat ze na de oorlog zouden gaan doen.

50% zeide van plan te zijn na de oorlog een ander werk te zoeken, doch bij olie in New Yersey zijn er 94% van de mensen, die onder dienst moesten bij de maatschappij terugkomen.

K.S.C.

As. Zaterdagmiddag om 16 uur zal Republiek uitkomen in een vriendschappelijke wedstrijd tegen de trouwe vrienden van de K.S.C., de bemanning van de Johan Maurits.

CONSCIËNTIESTEEG IN DUISTERNIS.

Gisteren was de Consciëntiesteeg gedompeld in duisternis. Telefoonpaal No. 76 gaf geen licht.

Porch chairs — Meyboom

REGENVAL.

De regenmeter van het Sint Thomascollege toont aan, dat in het afgelopen jaar de regenval slechts 446 mm. bedraagt. De gemiddelde regenval per jaar op Curaçao (Willemstad) is 551,6 mm., volgens Molengraaff, waargenomen over 32 jaar. In Nederland is de gemiddelde regenval 710 mm.

VERENIGINGSNIEUWS.

Onderwijzersvereniging „Don Bosco". Hedenavond vergadering van de commissie Pooters 20 uur.

DE SCHUTTERS BLIJ.

Het nieuws omtrent de komst der Nederlandse Troepen medio Februari, heeft de Schutters „vreugde op het hart gejaagd". Wij hoorden hen onderling vragen of zij nu misschien vóór Mei naar huis mogen.

SCHEEPSBERICHTEN.

8 Januari.

Samsturdy van Londen; Denison Victory van Bahia; Alabama van La Guayra; Edg. D. Williams naar Santa Marta; St. Maarten naar Maracaibo; Samsturdy naar Cristobal.

9 Januari.

Prospector naar Demerara.



TOCHT VAN „BITO" NAAR ARUBA.

Donderdag, 2 Januari.

Reeds om vijf uur 's morgens kon men de eerste blauwrokken zien aanstappen over de brug naar het Brionplein, alwaar men zou verzamelen. Tegen 6 uur reed de grote K.L.M.-bus voor en kon het gezelschap instappen. Na een lange rit in de frisse vroege morgenuren werd Hato bereikt. Op Hato waren er veel ouders aanwezig, die hun dochters nog een laatste vaarwel wilden zeggen.

Na de nodige formaliteiten van passages, controleren en vreemdelingendienst, kon men instappen in het vliegtuig „De Ezel", dat reeds ongeduldig wachtte. Een laatste groet en het portier werd gesloten. Voordat wij er erg in hadden, zat „De Ezel" in de lucht.

De stemming in het vliegtuig was reuze, al waren er hier en daar enkele benauwde gezichten bij.

Plotseling werd er geroepen: „Kijk, daar ligt Aruba!" Inderdaad waren wij boven het eiland van onze bestemming en het duurde niet lang of wij konden uitstappen. Het was nog vroeg in de morgen, dus was het er nog niet druk op het vliegveld van Dakota.

Ter verwelkoming van „Bito" waren aanwezig: de heer Frans de Paula Wever, voorzitter van R.C.A.; de Zeer Eerw. Pater Standenmeyer, geestelijk adviseur van R.C.A.; Mejuffrouw Angeline Verhoeks, captain R.C.A. basketballclub en verder nog enkele dames. Na aan elkaar voorgesteld te zijn geweest en de nodige formaliteiten van vreemdelingendienst etc., kon de tocht naar Oranjestad aanvangen.

Wij werden gebracht naar het Schuttershospitaal, alwaar de meisjes zouden logeren. Dit hospitaal, dat momenteel niet meer als zodanig dienst doet, staat onder leiding van den heer Tonck. Gedurende het verblijf van de meisjes aldaar hebben ze heel veel hulp van hem gehad.

Terwijl de meisjes onder de kundige leiding der dames Fontilius en De Castro bezig waren het verblijf-locaal in orde te maken, ging de K.S.C.-vertegenwoordiger weg om samen met de heer Wever en Pater Standenmeyer het programma voor de komende dagen op te maken. Toen hij terug was, werd het programma voorgelezen en was het iedereen duidelijk, dat er prettige, aangename dagen op komst waren.

Het liep reeds tegen twaalven en moesten wij ons klaar maken voor het middageten. Het middageten zouden wij telkens gebruiken in het Aruba-restaurant, dat bekend staat als het beste van Oranjestad.

Om 16 uur konden de meisjes gaan oefenen op het R.C.A.-terrein. Men oefende tot half zes, omdat men nog moest eten en klaar maken voor het feest, dat om 19 uur zou beginnen.

Om 19 uur had nl. de officiële ontvangst plaats. „Bito" was de gast van R.C.A. en om 19 uur zou de wederzijdse kennismaking tussen „Bito"- en R.C.A.-leden plaats vinden. Door de regen kon het feest niet op de verlichte tennisbaan plaats vinden, maar moesten allen verhuizen naar het clubgebouw.

De heer Frans Wever heette „Bito" hartelijk welkom en sprak waarderende woorden aan het adres van de K.S.C. te Curaçao. Bij deze gelegenheid werden de heer Wim Pooters en **Mejuffrouw Edna Fontilius tot ereleden van R.C.A. benoemd en kregen** zij het R.C.A.-insigne op de borst gespeld.

Hierna voerde de heer Wim Pooters als K.S.C. vertegenwoordiger het woord, waarbij hij naar voren bracht de leuze van de K.S.C. „Goede sport onder goede leiding". Hierna nodigde hij de aanvoerdster van „Bito", Mej. Jopie Schouten uit R.C.A. een beker namens Bito aan te bieden als herinnering aan de tocht van Bito naar Aruba. De beker werd in ontvangst genomen door Mej. Angeline Verhoeks en zal voortaan prijken in het R.C.A.-clubhuis. Hierna zette de muziek in en werd er lustig en vrolijk gedanst tot ongeveer elf uur.

De toekomst van het Ambacht

Internationale problemen.

In de laatste honderd jaar is het ambacht in de verdrukking geraakt. Sneller en groter werden de machines, steeds meer geheimen werden aan de natuur ontrukt en naarmate het technische kunnen vorderde, werd de menselijke vaardigheid minder nodig, of zo ze al nodig bleef, dan werd ze toch dermate gespecialiseerd, dat moeilijk meer van „allround" vak-kennis kan worden gesproken. Steeds minder werd van de enkeling gevraagd een product te maken of ambachtelijke diensten te bewijzen. Vaak werden de industriele producten zo goedkoop, dat men beter deed nieuwe te kopen, dan ze te laten repareren.

Deze situatieschildering wil niet iets ten nadele van de industrie zeggen. De industriele vooruitgang is in vele opzichten een zegen en het zou dwaasheid zijn, de klok te willen terugzetten. Maar dwaasheid is het toch ook, als toeristen in het Belgische Dinant menen, met producten van de „inheemse" koperslagerij naar huis te gaan als „souvenir", maar in werkelijkheid vóór de oorlog in Duitsland fabriekmatig vervaardigde zg. ambachtsproducten hebben gekocht. Bij al de zegen, die de industrialisering bracht, bracht zij toch ook vervlaking. Zij maakte mede de clichémens, de naamloze, het nummer in de rij, de onpersoonlijkheid.

Daarom moet het ambacht in zijn oude glorie worden hersteld en dit dient te geschieden in internationale samenwerking tot heil van het ambacht niet alleen, maar evenzeer tot heil van de mensheid.

Huisvlijt in het Noorden.

Wat doet men daaraan in andere landen?

Merkwaardig in de Noorse landen is de organisatie van de huisvlijt, welke in Zweden b.v. circa 10.000 leden telt. Ten behoeve van die leden zijn opgericht coöperatieve verkoopplaatsen, vanwaar ook voorlichting uitgaat omtrent de beste modellen. De huisvlijt wordt dus beoefend buiten het gewone werk om. Waar wij ook in Nederland zitten met het probleem van de vrije-tijd-besteding, zou nadere studie van deze huisvlijtorganisatie zeker de moeite waard zijn. De opbrengst van de huisvlijtartikelen komt geheel ten goede aan de beoefenaren, het aftrek van een zeker percentage voor de onkosten van de verkoop.

Belangwekkend is ook de instelling van het „Handwerkhuset", in Zweden en ook in Finland en Denemarken. Deze instelling, welke geheel door de Staat gefinancierd wordt, heeft ten doel het verrichten van research-werkzaamheden met betrekking tot gebruik van machines en grondstoffen, en de vervolmaking van de vakbekwaamheid van de patroons. Jaarlijks worden voor deze ambachtslieden cursussen georganiseerd, waar zij zich verder kunnen bekwamen in hun vak.

Interessant is ook dit. In Zweden krijgt ieder jong paar, dat wil gaan trouwen 3.000 kronen uitgekeerd. Uit de ervaring is gebleken, dat dit bedrag niet op de best mogelijke wijze besteed wordt. Veelal werd het gebruikt voor het aanschaffen van luxe artikelen, zoals radio's en andere dingen, die niet direct voor de inrichting van een huis noodzakelijk zijn.

De ambachtsorganisaties hebben hier de gelegenheid tot unieke propaganda aangegrepen. Zij hebben een brochure samengesteld, welke uitgebreide ambachtsproducten en de wijze waarop men zijn 3.000 kronen het beste aan die producten kan besteden. Deze brochure wordt tegelijk met het geld aan de trouwlustigen verstrekt.

In St. Gallen in Zwitserland werden, op uitnodiging van de Zwitsers, besprekingen gevoerd, die zich niet alleen tot het ambacht beperken, maar ook de detailhandel insluiten.

In Frankrijk is de ambachtsorganisatie al veel ouder dan hier te lande.

Zij berust geheel op de Wet van 26 Juli 1926. De wettelijke ambachts-organisatie in Frankrijk strekt haar belangstelling slechts uit tot de kleine ondernemingen, met maximaal 6 werknemers. Tot haar terrein behoren zowel de producerende en verzorgende als de reparerende ambachten. Naast deze wettelijke organisatie kent Frankrijk de syndicaten, oftewel vrije beroepsorganisaties, welke departementaal zijn samengebundeld tot een „union" en landelijk tot een „fédération nationale."

In België.

In België kent men een zgn. „Coördinatie-commissie", die tot taak heeft het beschermen, ontwikkelen en doen herleven van ambacht en kunstnijverheid. Zij beweegt zich practisch uitsluitend op het terrein van het scheppende ambacht. Deze Coördinatie-commissie heeft in iedere provincie een provinciaal kantoor ingesteld voor het ambacht en de kunstnijverheid.

De werkzaamheden, die door de Coördinatie-commissie ter hand werden genomen, omvatten onder meer: de inventarisatie van het ambacht; het invoeren van een ambachtskeurmerk; het instellen van verkoop-coöperaties; het stichten van ambachtscentra; het bevorderen van vak-technische opleiding en algemene culturele opvoeding en een verbetering van de smaak van de consument.

Voor diegenen die op de hoogte zijn van de ambachtsproblemen in Nederland, zullen dit bekende klanken zijn. Geen wonder, want de problemen voor het ambacht in vele landen zijn vrijwel hetzelfde. Vandaar dat internationale samenwerking op ambachtsgebied zéér noodzakelijk is. Een samenwerking, die in het biezonder moet omvatten de uitwisseling van werkprogramma's van de organisaties in de verschillende landen, samenwerking in het behandelen van ambachtsvraagstukken, die zich in alle landen voordoen, en coördinatie op het gebied van de vakopleiding bijv. door uitwisseling van leerlingen. In de tijd dat het ambacht zijn grootste prestaties heeft geleverd, zwierven de ambachtsgezellen door Europa om vakkennis en inzicht te toetsen aan hetgeen elders leefde. Ook thans heeft deze uitwisseling grote betekenis, omdat het bereikte niveau van de verschillende ambachten in de diverse landen sterk afwijkt.

Samenwerking is ook vooral nodig met betrekking tot de afzet naar het buiten-Europees gebied, in het biezonder naar Amerika. Door een gezamenlijke organisatie van de verkoop en de instelling van een voor alle West-Europese landen geldend ambachtswaarmerk, kan hier ongetwijfeld veel bereikt worden.

Profeet behoeft men niet te zijn om te kunnen voorspellen, dat binnen niet te langen tijd onze toekomstige ambachtslieden weer zullen gaan over onze grenzen, om in andere landen een deel van hun opleiding te gaan doorbrengen: om terug te keren naar het vaderland rijker aan ambachtskennis, maar ook — en dit is even belangrijk — rijker aan inzicht, rijker als mens.

Ons Nederlandse ambacht weert zich. Het volgend jaar zal men zich zelf hiervan kunnen overtuigen door een bezoek aan de Nationale Ambachtstentoonstelling, die wil worden een grootse manifestatie van het ambacht, waaraan alle ambachtsgroepen met veel enthousiasme zullen medewerken. Zoveel mogelijk zullen de ambachten in werking worden getoond. Dezer dagen wordt beslist, in welke plaats deze tentoonstelling gehouden zal worden, en worden de verdere plannen uitgewerkt.

Doch om de taak: de verheffing van het Ambacht, tot een goed einde te brengen, is de belangstelling en de werkelijke steun uit ambachtskringen ten enenmale onvoldoende. De verheffing van het Ambacht is een nationale taak. Daarom herinnerde de heer Van Aalst met vreugde aan de rede, door Z.E. Dr. Huysmans, Minister van Economische Zaken, uitgesproken bij gelegenheid van de opening van een tentoonstelling te Cuyck. Daar heeft deze bewindsman getoond, het belang van een bloeiend ambacht voor onze samenleving te beseffen. De heer Van Aalst is er daarom zeker van, dat de bij staande bezwaren bij ouders, om hun kind, zo het daartoe aanleg bezit, tot ambachtsman te laten opleiden, in overleg en met medewerking van de Overheid zullen kunnen worden opgelost.

(Commentaar)

Van Wilpen Levensmiddelen

ROODEWEG 131 TEL. 1690

Zoo juist ontvangen

1ste KWALITEIT HOLLANDSCHE AARDAPPELEN

„EIGENHEIMERS"

DE BESTE AARDAPPEL OP UW TAFEL.

„INCU"

De INCU (afd. Curaçao) maakt hierbij bekend, dat curaforms met bestellingen voor het 1ste kwartaal 1947 op de hieronder genoemde goederen, ingeleverd moeten zijn op haar kantoor aan de Werfstraat voor 22 januari e.k.
dried shrimps, salted, dry, dry-cured and canned salmon, canned sardines, edible oils and cooking fats other than lard.

2—1

De waarde van het leven

Door een Amerikaanse universiteit werd eens een professor ui gezonden naar het Oosten om er opgravingen en onderzoekingen te doen. Het land van de Bijbel, Palestina, maar ook Mesopotamië, Assyrië, Egypte en aangrenzende landen hebben al jaren lang de belangstelling gaande gemaakt van tal van oudheidkundigen en andere geleerden.

De Amerikaanse geleerde zou zich gaan bezig houden met onderzoekingen in het gebied van de Dode Zee. Een paar vakkundige assistenten, leerlingen van de professor, werden met hem meegezonden. Zij zouden hem helpen om eventuele oudheidskundige vondsten volgens alle regels der wetenschap te registreden, te ontcijferen, er de aard en de betekenis van vast te stellen. Voor het meer materiële werk zouden ze zich ter plaatse wel van de nodige arbeidskrachten voorzien. Met alle mogelijke hulpmiddelen uitgerust, vertrok de expeditie en kwam behouden op het arbeidsterrein aan. Ze dachten er wel jaren te blijven.

Ze zouden beginnen met onderzoekingen van de bodem van de Dode Zee. Op dit geheimzinnige meer moesten talrijke pijlingen andere onderzoekingen verricht worden. Een bewoner van die streek werd daarom als roeier aangenomen tegen een redelijke vergoeding.

Eens, toen ze na een dag van moeizame arbeid in de gloeiende hete zon weer naar huis voeren, begon de leider van de expeditie een gemeenzaam gesprek met zijn roeier over meer persoonlijke aangelegenheden. De professor vroeg den Oosterling, of hij ook wel eens gehoord had van de resultaten van de jongste onderzoekingen in Egypte. Maar de roeier wist van niets. Betreffende de chemische samenstelling van het water van de Dode Zee was hij al evenmin op de hoogte. Van de verschillende aardlagen in zijn eigen geboortestreek had hij ook nooit iets gehoord.

„Maar je spreekt dan toch wel verschillende talen?" informeerde de professor belangstellend. Ook niet. De roeier sprak alleen zijn moederstaal en de paar woorden Frans en Engels, die hij van toeristen en onderzoekers geleerd had.

„Maar man, zei de professor, met zo weinig ontwikkeling heeft je leven de helft van zijn waarde verloren." De Oosterling antwoordde niet meer op deze gevolgtrekking van den professor. Hij roeide rustig verder en de uitdrukking van zijn gelaat verried, dat hij dit verlies niet zo zwaar aanvoelde.

De professor begon een gesprek met zijn assistenten over de resultaten van hun arbeid van die dag en over de plannen van morgen.

Intussen kwamen donkere wolken opzetten, de slagen van den roeier werden forser. Het rommelde, eerst in de verte, maar telkens dichter bij. Er kwam beweging in het water, de wind groeide aan tot een storm. De bliksem flitste langs de zwarte luchten en de storm werd een orkaan. Nog een kilometer waren ze van de kust. Het was noodweer.

„Kunt u zwemmen?" vroeg opeens de roeier aan den geleerde.

„Neen, schreeuwde de professor angstig tegen de storm in.

„Dan heeft uw leven al zijn waarde verloren", riep de roeier. En op hetzelfde ogenblik werd het bootje door een zware golfslag omver geworpen.

We geloven, dat bovenstaand verhaal, dat we eens ergens gelezen hebben, verzonnen was. Maar het was bedoeld als een parabel. En als zodanig bevat het een heel ernstige waarheid.

Zoals bij alle parabels mogen we ook hier geen toepassing gaan maken van elk onderdeel van het verhaal. Maar de kern, de grote lijn van het verhaal vindt zijn toepassing in het leven van velen.

Ook wij beschouwen vaak zo veel dingen practisch als hoge levenswaarden, terwijl het feitelijk futiliteiten zijn, veel meer professor, welke tenminste nog de wetenschap dienden en als zodanig nog een zoeken naar de waarheid betekenden.

Velen, ook Christenen, zijn perfect op de hoogte van de stand van de competitie-wedstrijden. Ze kennen de namen van tientallen kampioens en filmsterren en even zoveel sigarettenmerken.

Ze kennen de nieuwste „Schlagers", maar de oer-oude waarheden betreffende het doel van 's mensen bestaan zijn ze vergeten.

Misschien zijn ze volgepropt met kundigheden, met talenkennis, natuur- en aardrijkskunde, met chemie en biologie.

Allemaal goed en wel. Dat kan nuttig, tot op zekere hoogte zelfs noodzakelijk zijn.

Maar als men niet weet, vanwaar de mens in laatste instantie komt en waarheen hij gaat, of als men dat wel weet maar met die wetenschap practisch geen rekening houdt, dan kon het wel eens blijken, dat het leven niet slechts zijn halve maar zelfs zijn hele waarde verloren had.

We zijn geen rigoristen. We erkennen gaarne de levenswaarde van dingen, die op het eerste gezicht als onbenulligheden kunnen schijnen. We hebben b.v. niets tegen sport als zodanig. Hierin is ongetwijfeld veel goeds gelegen. Ook de film kan in dienst worden gesteld van een hoog ideaal. Vrijwel niemand kan op de duur geheel buiten enige vorm van ontspanning.

Maar als men in die bijkomstigheden het antwoord zoekt op de vraag naar het „waarom" van het menselijk bestaan, dan verkeert men in groter gevaar dan een drenkeling, die niet kan zwemmen.



(Twee maten- lang en kort).

De Kirsten ziet er anders uit rookt anders, is anders. Lichtgewend en glanzend, Duralumin radiator koelt de rook, condenseert en houdt prikkelende bestanddelen tegen. Schoon- en gemakkelijk schoon te houden.

Agent: J. L. Penha Sons.

DRIE SNELLE DIENSTEN OVER DE CARAIBISCHE ZEE

Nu het geheele traject per DC-4 van Suriname, Trinidad, Venezuela en Nederlandsch West-Indië naar Kingston en Miami.

De Dagexpres: dagelijksche dienst (uitgezonderd Woensdag en Zaterdag) van Venezuela, Curacao en Aruba naar Kingston en Miami v.v.

De Nachtexpres: nachtdienst op Woensdag en Zaterdag van Suriname, Port of Spain, Venezuela, Curacao en Aruba naar Miami. Van Miami zuidwaarts op Dinsdag en Vrijdag.

De Antillendienst: dagdienst op Woensdag en Zaterdag: Curacao — Aruba — Port au Prince — Kingston — Camaguey — Miami. Retourvluchten op Donderdag en Zondag.

Tevens veelvuldige verbindingen van en naar Colombia, Ciudad Trujillo, Bonaire, St. Maarten en St. Kitts.



Volledige inlichtingen verstrekken onze agenten:
S.E.L. Maduro & Sons Inc., De Ruyterplein 1 — Tel. 1200
Koninklijke Nederlandsche Stoomboot Maatschappij N.V. Breedestraat 39c — Tel. 1240
Passagekantoor KLM, Hendrikplein — Tel. 1020

KLM KONINKLIJKE LUCHTVAART MAATSCHAPPIJ N.V.
WEST-INDISCH BEDRIJF

Geschiedenis van de Bestuursregeling

Men moet bij de bestudering van de oude papieren over de geschiedenis van onze bestuursregeling wel goed opletten. De heer De Gaay Fortman, die een vervolg schreef op het artikel over bestuursregeling in de Nederlands Westindische Gids van 1922 tot 1924 wijst er reeds op, hoe de terminologie van Curaçao vaag is: autonomie en decentralisatie hebben daar andere betekenis. Veelal bedoelde men nl. financiële autonomie en financiële decentralisatie. Men mag dus aannemen, dat er sinds die tijd een aanmerkelijke begripswijzigingen op Curaçao heeft plaats gehad, want nu anno 1947 bedoelt men met autonomie werkelijk een zo ver mogelijk doorgevoerde vorm van zelfbestuur en met decentralisatie niet slechts een financiële onafhankelijke politiek zonder rechten van een Staten-Generaal er boven, doch een soort van zelfbestuur voor ressorten.

In dit tijdschrift, de Westindische Gids, verscheen nog een artikel van den heer Menkman — „Moederlandse verantwoordelijkheid en Westindische autonomie", waarin naar aanleiding van het droeve geval Urbina de verantwoordelijkheid naar voren werd gebracht en de schrijver tegen kiesrecht schijnt te zijn (1929).

De heer Weitjes gaf een overzicht, waarin hij weer eens, gelijk ook De Gaay Fortman deed in zijn artikelen van „los van Curaçao" voor de Bovenwinden spreekt.

Hoe geheel anders de term autonomie toen genomen werd in die dagen, mag blijken, dat de heer De Gaay Fortman zelf bij de verklaring van den Minister (1934) dat voortaan alle Curaçaose begrotingen in de Staten Generaal moeten komen de opmerking plaats: „Dat betekent voor Curaçao een stap achteruit niet op, maar van de weg der autonomie."

Naar we menen verdedigde de commissie Staal in het rapport bij de grondwetwijziging de stelling, dat men wel een geheel gekozen staten wilde voor Curaçao, maar geen algemeen kiesrecht.

De quaestie van het kiesrecht van 1937 heeft volgens de Westindische Gids in zijn tweede phase nl. toen de eerste staten de uitbreiding van het kiesrecht kregen, voorgesteld door Gouverneur Wouters Nederland onbewogen gelaten — „hetgeen in Curaçao zoveel hoofden heeft warm gemaakt en zoveel monden welsprekend en zoveel pennen vaardig, is aan het Moederland schier onopgemerkt voorbijgegaan. Gouverneur Wouters werd van protestantse zijde van wege het voorstel nog al sterk aangevallen" (ef. notulen Tweede Kamer).

In deze jaren komt ook de strijd om de termen Staatsdeel of Gebielsdeel naar voren. Ook al werd er veel over geschreven, werden er moties over ingediend en aangenomen (begroting 1939) werden er publieke radiodebatten over gehouden, belangstelling had „dit vraagstuk" niet en het was voor de mensen geen vraag waar nog een achtergrond bijhoorde. „Iets goed voor juristen", vond men.

In 1938 kwam ook een dispuut naar voren over het amenderingsrecht der Staten, mede hiermede in verband is de studie aan te bevelen van het artikel van Prof. Verzijl in de Westindische Gids van 1939.

39

Copyright P.I.B. Box 6 Copenhagen

NIET ALLEEN VROUWEN ZIJN NIEUWSGIERIG, MAAR OOK ADAMSON.

De reactie op de bekende rede van Hare Majesteit de Koningin was aanvankelijk niet groot en opvallend was ook, dat de heer Van Mook in zijn hoedanigheid van Minister van Overzeese Gebiedsdelen hier op Curaçao, op de persconferentie bij gelegenheid van dat bezoek gehouden het niet nodig vond op de eerste vraag der journalisten in te gaan toen hem gevraagd werd.

„In verband met de rede van Hare Majesteit zouden wij Uwe Excellentie willen vragen, of de regering zich ook enig idee heeft gevormd wat wel de practische betekenis zou kunnen zijn van deze rede voor het Gebiedsdeel Curaçao?"

De oproep tot een Rijksconferentie en de benoeming van drie leden daarvoor gaf meer belangstelling voor de staatsrechtelijke materie, vooral ook toen er een commissie werd ingesteld, om te onderzoeken wat daaromtrent leefde in het gebiedsdeel.

Het ontwerp decentralisatie dat nu afkwam na een voorstudie van een commissie voor staatkundige aangelegenheden vindt nog weinig bespreking.

De vraag naar autonomie in de Staten in de brede doch vaag besproken werd geconcretiseerd in het ontwerp van een constitutie voor Curaçao van de hand van den heer Gomez.

De commissie voor staatkundige aangelegenheden was ingesteld bij beschikking van 5 December 1942 en bestond uit de heren Prof. Oppenheim, voorzitter en de heren De la Try Ellis, Da Costa Gomez, Goslinga, Gronemeyer, Gijsen, Ferguson leden.

De installatie had plaats op 21 December 1942.

In het jaar 1941 hadden de Staten aan Gouverneur Wouters reeds om zulk een commissie verzocht.

Deze commissie kwam klaar op 29 Februari 1944, Men was van oordeel, dat de artikelen 117 en 118 der Curaçaose Staatsregeling „reeds bijna zeven jaar in werking, uitgaan van de gedachte, dat Curaçao verdeeld is in een aantal min of meer autonome ressorten." Men bood daarom een ontwerp landsverordening aan, die de doorvoering van die artikelen zou kunnen bewerkstelligen.

De commissie zag af van minderheid nota's, doch over vrouwenkiesrecht (actief), over de macht van het Gouvernement over de doorvoering van de decentralisatie over de Bovenwinden, was men het niet eens, evenmin over de „priority" van landskinderen. Op dus diepgaande verschillen is men gestuit en men vond geen oplossing.

Voor deze materie van biezonder gewicht zijn de dissertatie en de later uitgegeven redevoeringen van den heer Da Costa Gomez. Zijn dissertatie en redevoeringen zijn uiteraard weergave van persoonlijke opinie, ook ten opzichte van deze zg. constitutie is het misschien nodig te wijzen op een publicatie vanwege de Katholieke Partij, waarbij men ook laat uitkomen, dat deze constitutie geen weergave is van een partijprogramma voor wat het staatsrecht betreft, doch een weergave van strict persoonlijke inzichten in deze materie.

Van de hand van den geschiedliefhebber Van Meeteren kwam een reactie in de „Amigoe di Curaçao" tot het behoud van de naam „Curaçao" voor het gebiedsdeel in tegenstelling met het voorgestelde „Nederlandse Antillen".

Het debat erover in de debatingclubvergadering, waarvoor deze zg. constitutie uiteengezet werd, had volgens de „Beurs" geen waarde; het was een lekendebat zonder juristen bekwaam in deze materie. Het debat gaf wel inzicht in de partij-politiek en het verouderde standpunt tegen de gelijkstelling.

In de „Amigoe" verscheen nog critiek over het niet afleggen van de eed op den koning, terwijl de te grote macht van den algemeen bestuurder in deze ontwerp-constitutie gevaarlijk werd geacht. Concrete ideeën over de autonomie gaven de vergaderingen der Staten tot dusver al heel weinig.

De regering week naar Londen en daar kwam eigenlijk de eerste vertegenwoordiging tot stand van het gehele Rijk. De Londens-Nederlandse regering immers maakte een raad van advies, waarin niet alleen het Moederland zelf, doch ook Indië, Curaçao en Suriname een vertegenwoordiging hadden. De geschiedenis van deze raad is nog niet zo heel duidelijk vast komen te staan, doch het werken van die raad schijnt wel niet zo succesvol te zijn geweest, dat in het nieuwe staatsbestel na de bevrijding onmiddellijk de vraag kwam naar zulk een raad met vertegenwoordigers uit geheel het Rijk. Wel is nu een verlangen naar een Rijksconferentie, doch de raad van advies was een permanente instelling voor raad aan de regering.

Men zocht voor de quaestie autonomie ook contact met Suriname, doch ook daar waren de ideeën nog niet concreet, zoals bleek uit de Surinaamse pers. Men had het bv. over de vertegenwoordiging op meer redelijke basis van de Hindostanen, of letten op de quaestie: algemeen stemrecht, dat er echter meer belangstelling is voor deze materie mag blijken uit de herdenking van het feit, dat 80 jaar geleden de Staten (raad) van Suriname hun werk begonnen onder Gouverneur Lansberg.

De pers van Suriname geeft ook geen omschreven beeld van wat men als autonomie ziet, zo is er felle discussie met als thema „autonomie zonder decentralisatie is nonsens". (De terminologie in de Surinaamse bladen is nogal dik.)

TE KOOP

1 stel kamerameublement 17 stuks
1 „ „ 6 „
1 Marmeren waschtafel
1 „ rondetafel
1 Table tennis (pin-pong tafel)
1 Schrijftafel (Eikenhout)
1 Mahoniehouten kapstok
1 Kinderauto en wagon
1 Rol gaas.

Te bezichtigen Breedestraat (O.) 18

2—2

Waarschuwing

Aan het publiek wordt bekendgemaakt dat op Donderdag 9 Januari 1947. schietoefeningen zullen worden gehouden met zware wapens op de vlakte van Noo dkant.

Door m ddel van roode vlaggen zal de o veilige zone worden aangegeven.

De Garnizoens-Commandant.

De Majoor der Infanterie K L

A J G B utmy

„Haaien! Sharks!"

(Curacaos Verhaal)

door

GABRIEL GORRIS.

Een vliegtuig suisde laag over het kamp, scheerde rakelings de kruinen der drie kwijnende kustpalmen en verdween achter de heuvel, die kaal en vuur-gensterend oprees langs de Noordelijke zoom der baai.

James Craw, op de hangmat vóór de onderofficierstent, werd wakker, rekte zich uit en geeuwde. Mèt kwam de gedachte terug, waarmede hij was ingedommeld: vandaag zou hij met zijn lotgenoot Nick Oliver een duik nemen in de baai, zeeappels of geen zeeappels. Er was weliswaar een waarschuwing van het commando, maar die lapte hij aan zijn zool: hij was niet bang voor de priem van een tropisch zeediertje.

Hij ritste zijn shirt wat verder open, pufte een paar maal als een vermoeid Texaans zandlocomotiefje en richtte traag zijn blik op de plaats in de schaduw onder de tamarinde, waar Nick placht te zitten in zijn schommelstoel. Nick zát er. Maar hij schommelde niet. Hij sliep. Natuurlijk sliep Nick! Hij sliep altijd, had nog niet veel anders gedaan in de zeven dagen, sinds het Noordamerikaanse legerdetachement in Curaçao was aangekomen.

„Now or never!", dacht James, „een fikse duik zal ook hèm geen kwaad doen bij deze ploertige hitte". Nick had wel bezwaren gemaakt — er zouden zich haaien kunnen ophouden in de baai, had hij tegengestrubbeld — maar tenslotte was de afspraak toch gemaakt volgens het traditionele recept „samen uit, samen thuis".

Met een sprong stond James naast de hangmat. Hij liep op zijn makker toe, schudde hem krachtig bij de schouders: „Hallo, old fellow — wordt eens wakker".

Nick, dóórsnorkend, maakte een gebaar, of hij een muskiet afweerde. James keek eens in het rond, een ogenblik fonkelde er iets in de spleet van zijn ogen, trok het om zijn kin, als een fijne spotlach. Dan greep hij resoluut de wateremmer, die bij de tamarindestam stond en keerde hem om boven het argeloze hoofd. Het effect was verbluffend. De in helder putwater herdoopte maaide verwoed met armen en benen, of hij zich een hele muskietenzwerm van het lijf moest houden, zijn gesnurk maakte plaats voor een blaas- en proestbui als van een badende olifant en plotseling hoorde James tot zijn verbazing deze woorden, de enige, die ooit uit Nicks dromenrijk tot hem zijn gekomen:

„Attention...... sharks! Help!"

„Well", zeide hij, de oogknippende makker tenslotte helemáál wakkerachtend, „je droomde zeker van een heerlijk zeebad met haaienbezoek...... Come on, old boy, we gaan naar de baai en je zult zien: dromen zijn bedrog!"

Nick knikte, kwam traag overeind, schopte de emmer weg, mompelde sorry, tegelijk naar zijn pijnlijke tenen grijpend, en volgde dan zijn vriend over het rotsig pad, dat tussen twee blakerende cactusvelden naar het water voerde.

De zeeappels bleken met enige omzichtigheid te vermijden en sinds die middag gingen zij geregeld zwemmen in de baai, die — dicht bij het kamp, maar ver van de stad gelegen — eigenlijk ook de enige mogelijkheid bood tot vertier.

Meestal blies er een ferme passaat, van de open zee uit draafden rij na rij de golven aan, met donker ruisgeluid in de witbeschuimde, zwalpende koppen. Het water blonk in velerlei tinten: groen en gouden en blauw, als de nekken der kleine totalicaduiven, die tegen valavond dikwijls bij zwermen kwamen neerstrijken bij de tent van den menage-meester. De witte zeilen van vissersbootjes schoven traag langs de einder en ook wel, sneller, de grauwe silouetten van oceaanschepen met wolkenkringelende pijpen. Als James deze laatste zag, moest hij altijd denken aan de haven van New-Orleans en aan zij moeder in Texas. Hij wierp zich op zijn rug: zo behoefde hij zich nauwelijks in te spannen om drijvende te blijven.

„Moeder was blij", peinsde hij, „dat ik bij dit detachement ben ingedeeld — ik zelf weet niet, of ik er verheugd over kan zijn. Ginds, aan de overzijde van de grote plas strijden mijn makkers in de hitte der woestijnen tegen den fanatieken vijand: Wings, Ginger en mijn beste schoolkameraad...... Joël Davis...... Nick en ik hebben ons bij de eerste vrijwilligers gemeld. Wij hadden gehoopt er op een goede dag op los te kunnen slaan — nu heeft het commando ons hier geplaatst, op dit grote, dorre cactusveld midden in de zee, waar nooit een vijand een voet zal zetten......"

Op dagen, als het windstil was en de hitte woog als een loden last, lag het water rimpelloos in blauwe of verblindend-witte banen. Dan viel er geen geluid te horen — de zwarte silhouetten van wara-wara's hingen hoog boven de zee, soms stortte een der vogels als een steen omlaag, dook in het water en zwenkte weer op, een zilverglanzende buit torsend in de snavel. Boven de vuren der olieraffinaderij, ver achter het slapende middagkamp, kringelde ijle rook traag naar de zondoorschetterde luchtblauwte. De schildwachten bij de kustbatterijen zaten roerloos in de schaduw tegen de heuvel gehurkt — in de negerkoralen was alle gerucht verstild, kleine groepen zwarte vissers lagen luierend en rokend op de steigers langs de zoom der baai en alleen Segura, de sluikharige Indiaan, die in het kamp de bijnaam had gekregen van „de eeuwige visser", zat in zijn bootje midden op het water en wierp zijn lijnen uit.

Op zulk een middag lagen James en Nick in de schaduw onder de drie kustpalmen en voerden een lang gesprek over Joëls laatste brief, uit Londen. Joël was in Afrika gewond en nadat hem in het veldhospitaal de eerste hulp was verleend, werd hij voor verdere behandeling op transport gesteld naar Engeland. Tijdens de zeereis had hij een avontuur beleefd......

„Bijna", zo schreef hij, „was het met mij gedaan geweest. Reeds kort na ons vertrek van de Afrikaanse kust was het ook voor de zieken geen geheim meer, dat wij werden gevolgd door een vijandelijke duikboot. Wij hadden het ongeluk, dat een onzer machines defect geraakte, zodat wij ons ternauwernood buiten het actiegebied der Duitse torpedo's konden houden. De vijand, die ons mankement moet hebben vermoed, volgde ons als een haai en op een morgen, toen ook onze laatste machine de dienst weigerde, dreven wij binnen zijn bereik. De dageraad schemerde op; als aarzelend streek het eerste licht over het wijde watervlak. De kapitein had bevel gegeven alle zieken aan dek te brengen, in afwachting van de komende dingen. Heimelijk hoopten wij, dat de U-boot gedurende de laatste nacht haar vervolging had opgegeven, maar toen de zon boven de horizon verscheen, kwam de waarschuwing van den officier, die op de voorsteven met zijn kijker de zee aftastte:

„Look out!...... The german!"

Hij wees naar het Oosten. Liggende op mijn dekstoel, rekte ik mijn hals. Tussendoor de stangen van de railing tuurde ik in de aangeduide richting. Het duurde even, eer ik de duikboot onderscheidde, op nog geen mijl afstand van ons verwijderd. Onmiddellijk viel mij de lange kerel op, die, staande naast de periscoop, blijkbaar zijn bevelen gaf aan de bedrijvige matrozen. In het rose morgenlicht gloeide zijn lange baard als een vlam en ik weet niet, welk dieper vergelijkingspunt er was, maar ik gaf hem meteen een naam......: Barbarossa.

Het gevecht was kort. Al onze kanonnen tegelijk gaven vuur. Maar reeds Barbarossa's tweede torpedo was een voltreffer. Ik had een gevoel, of de wond aan mijn been opnieuw werd opengereten, toen de explosie kwam. Ons schip schudde van geweld, kraakte als een neerstortende reuzenboom. Enkele seconden was het doodstil. Dan hoorde ik het hartverscheurend geschreeuw der gewonden en de hulpkreten der tewatergeraakten. Wij maakten sterk slagzij en het was direct duidelijk, dat wij ons geen half uur drijvende zouden kunnen houden.

Een groot deel van het scheepsvolk is omgekomen. Ikzelf heb mijn leven te danken aan het feit, dat ik toevallig aan de goede zijde der schuit lag, zodat ik tot de weinige gewonden behoor, die nog in een reddingsboot konden worden gelaten. Na twee dagen op zee te hebben omgezwalkt, werden wij ten slotte opgepikt door een voorbijvarend convooi."

* * *

Zo luidde het relaas uit Joëls brief. Craw was een beetje wrevelig door de blijkbare onverschilligheid van zijn makker, die apathisch geeuwde, nadat hij zich een hele poos had uitgesloofd, „the heroes oversea" in een stortvloed van enthousiaste ontboezemingen hulde toe te zwaaien. Hij beet zich op de lippen, er trok een scherpe voor tussen zijn wenkbrauwen, terwijl zijn blik bleef rusten op de heuvel, waar de witbehoesde kanonlopen oplichtten in volle zon.

„Die daar", gromde hij, wijzend op het geschut „en wij — wij zijn eigenlijk nietsnutten. Ik begrijp het commando niet: wat zou de Duitser hier te zoeken hebben......?"

Maar Nick, op zijn buik liggend, zonder zijn hoofd te wenden:

„Dat moet je niet zeggen, James! De rafinnaderij moet toch beschermd worden. Een rat in het nauw maakt rare sprongen en je hebt gezien, hoe het gegaan is bij Scapa Flow, waar men óók geen rekening had gehouden met de brutaliteit van den vijand."

„Onzin", bitste James terug, „tienduizend kilometer is geen kleinigheid. Maar ik zeg je, dat ik liever daarginds in Afrika..."

De rest van zijn woorden bleef hem in de keel stokken. Plotseling sprong hij op, wees met uitgestrekte arm over de blinkende baai.

„Look...... there!"

Nick, met lome beweging, kwam naast hem staan.

„Daar!" herhaalde Craw, „vlak bij de boot!"

Nick tuurde over het water — eensklaps schokte het in zijn schouder. Duidelijk zag hij de donkere, driehoekige rugvinnen, even boven het watervlak, cirkelend om Legura's schuit. De visser lag te slapen in de schaduw onder het zeil, de benen over de bootrand, de naakte voeten in het water.

Nick, maar dan scheurde zijn keel de stilte. Hij riep, schreeuwde: „Sharks!"

En nog eens: „Sharks!"

Vele malen galmde zijn kreet over het water. Op de steigers kwamen de negers overeind, gewekt door de vreemde roep, die klonk als een waarschuwing.

„Sharks! Sharks!"

De hand als een klankbord aan hun wang, schreeuwden de beide Noordamerikanen alsof hun longen moesten barsten. Nauwer trokken de vinnen hun kring — waarschijnlijk hadden de haaien hun prooi gezien, ieder ogenblik kon één zich op de rug draaien voor de aanval.

De zwarten hieven een oorverdovend geloei aan. Maar bovenuit het hels concert drong de kreet van de twee onder de palmen: „Sharks!"

* * *

De barre, regenloze maanden trokken voorbij en James Craw berustte in de passieve rol, die hem van hogerhand was toebedeeld. Soms, tegen valavond zwervend langs de kust, ontmoet hij Segura.

„Bon dia, mi sjon!" [1]) placht de oude te groeten en dan, gebarend naar het water en waarschijnlijk zijn halve Amerikaanse woordenschat luchtgevend, met gullachs rimpelgezicht, hoofdschuddend:

„No sharks!"

„No sharks! Si!" [2]) herhaalde James.

* * *

Op een morgen versomberde de lucht en eer de avond viel, stroomde de regen. In de negerkoralen rinkte de wiri [3]) als teken van vreugde over de wasdom, die de hemel zond. James stond binnen de open deur der cantine, uitstarend op het landschap-in-regen, in behaaglijke stemming luisterend naar het donker ruisen der bui als naar het geluid van een oude vertrouwde stem.

Toen kwam daar door het laatste troebele daglicht Segura aangetrippeld, vlugvoetig, dóórnat. Had James geweten, dat een inboorling de regen angstvallig pleegt te mijden, dan had hij wellicht andere gedachten gehad dan hij nu kreeg, nadat de oude voor hem stilstond en met veelbetekenend gebaar in de richting van de baai fluisterde: „Sharks!" en daarna, toen hij aan de gelaatsuitdrukking van den Noordamerikaan zag niet begrepen te worden, nog eens herhaalde:

„Sharks!"

De oude spreidde zijn armen breed uit en sperde zijn ogen wijd-open, als om te beduiden hoe groot en schrikwekkend zijn zeemonsters wel waren.

„Si, si!" knikte James glimlachend-instemmend „sharks!"

Nu was Segura tevreden. Zo snel zijn voeten hem konden dragen liep hij terug naar zijn hut.

„De regen is hem in het hoofd geslagen", meende James, de cantine binnenstappend, waar Nick hem reeds wachtte achter een glas gin.

„Good heavens......", bromde — De nacht viel. De regenbui dreef over en in de open hemelplekken fonkelden zilveren sterren. De beide vrienden zaten bij een partijtje bridge, toen plotseling de sirene gilde: „Alarm!"

Als één man rijst de hele cantine overeind. Kaarten worden neergesmakt. Rumoer van schuivende stoelen. Een bierglas rinkelt aan scherven op de plankenvloer. Gedraaf van laarzen.

James Craw en Nick Oliver zijn het eerst bij hun snelboot. Is dit een oefening of ernst? James is al doende aan zijn machine-gun, wacht met bonzend hart, tot de bemanning voltallig is. Nick, naast hem, kijkt met gespannen blikken naar de straalbundels der zoeklichten, die zich alle concentreren op een onzichtbare plek achter de kustheuvel.

Een geluid, als van een ontploffende granaat, niet ver weg, slaat een gat in de nachtstilte. Op de boot kijken de mannen elkaar aan — er moet een projectiel zijn afgeschoten van zee uit: het is ernst!

Geen minuut daarna stormt de snelboot als een steigerend ros vooruit over de golven. De baaimond uit! De open zee in! Aller ogen branden zich vast aan de plaats, waar de straalbundels samenkomen. James Craw is de eerste, die de U-boot ontdekt. En plotseling flitst door zijn hoofd: „Sharks!"

Daar zijn ze immers, Segura's haaien!

Op de kustheuvel donderen de salvo's van het geschut. Rondom de duikboot spuiten waterzuilen omhoog: zilveren fonteinen in het licht der schijnwerpers. Ergens diep in het land is in een der stiltepozen het ontploffen van een projectiel hoorbaar: de vijand heeft de raffinaderij onder vuur genomen. Ieder schot kan een ramp betekenen...... als er één olietank getroffen wordt......

„Ze staken! Voorwaarts!" schreeuwt de commandant. In wilde vaart schuimt de snelboot over de golvenzee.

James zit achter zijn machinegun, kijkt in spanning naar den bevelvoerder, met ongeduld afwachtend het bevel tot vuren. Dan hoort hij eensklaps de hese stem van Nick, dicht aan zijn oor: „Look......"

Hij wendt zijn hoofd. Op de U-boot verdwijnt man na man van het dek. Een lange schaduw staat nog recht: de kerel geeft aanwijzingen — duidelijk zijn zijn handgebaren te zien. Plotseling, als alle mannen door de koker zijn afgedaald, keert hij zich om. Een schok vaart door James' lichaam: die man daar — de commandant...... zijn baard vlamt in de geconcentreerde straalbundels der kustlichten......

„Vuur!" klinkt scherp het commando. Maar als de boord-mitrailleurs ratelen, is Barbarossa verdwenen.

De salvo's tekkeren. De romp van de U-boot zinkt langzaam weg in de golven. Als de schoten der Noordmerikanen gevaarlijk accuraat worden, silhouetteert alleen nog de periscoop boven het water, als een vinger, die dreigend waarschuwt: „Gib acht, wir kommen wieder......"

[1]) „Goeie dag, mijnheer".

[2]) si = Ja.

[3]) wiri: Curaçaos muziekinstrument, zeer primitief. Een spijker wordt over een geribbeld stuk ijzer gestreken.

Auto Pedal pade — Meyboom

Fuel & Vacuumpump parts — Meyboom

Te koop:
Buick 1941
5 Goede banden
Shell Service Station
G. Imeyer & Co.
Tussen 5 en 6 u. n.m.
2—1